DAILY
اراده
د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال سوم شماره ۲۶۹
شماره‌ء مسلسل ۳۴۹
دوشنبه ۲۴ قوس ۱۳۸۲ هـ ش
۲۲ شوال المکرم ۱۴۲۴ هـ ق
15 December, 2003

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER
AMRC
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY ACKU

لویه جرګه پرانیستل شوه

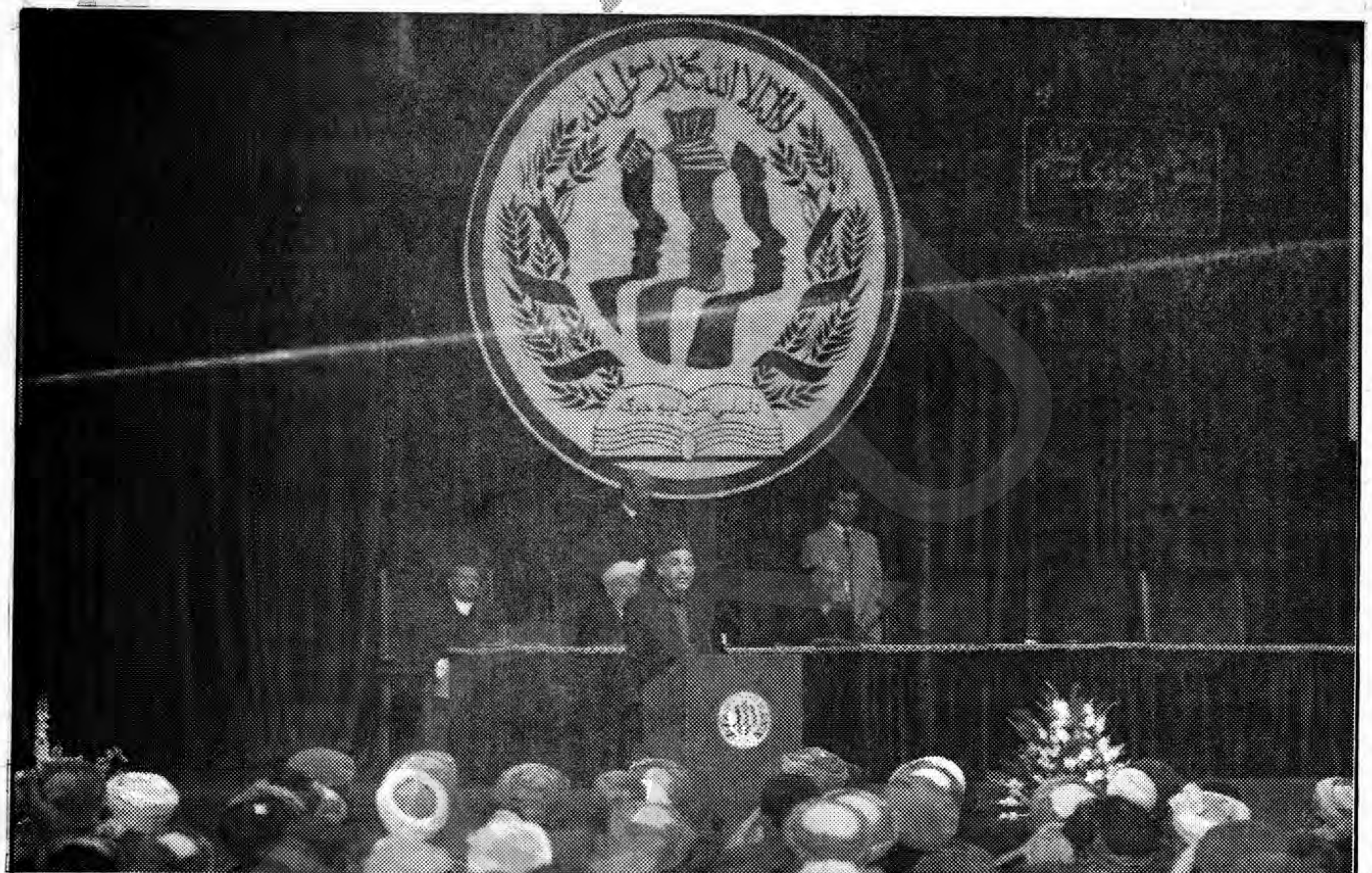

پرون په کابل کې لویې جرګې په خپل کار پیل کړی چې په نوی اساسی قانون به غور کوي داساسی قانون جوړېدو ته پدې هیواد کې دطالبانو تر ماتې وروسته دثبات دټینګښت لپاره دهڅو داساسی ټکی په سترګه کتل کیږي. دسختو امنیتی ګامونو په درشل کې دهیواد له مختلفو برخو نه شاو خوا ۵۰۲ استازی په کابل کې دسند په مسوده غور کوي چې په هیواد کې دټینګ نظام جوړول په پام کې لري.

غونډه پرون تر غرمې وړاندې پرانیستل شوه دملت بابا اعلیحضرت محمد ظاهر شاه دغونډې لومړی وینا کوونکی و چې لویه جرګه یې دیوه سترماموریت په مخ پرانسته. ده په خپلو خبرو کې دملت له استازو وغوښتل چې داستقرار دایمی ثبات او ملی یووالی لپاره رغنده ګامونه واخلی.

دملت بابا دخپلې وینا په دوام کې پیر سید احمد ګیلانی دلویې جرګې دموقت رئیس په توګه استازو ته ور وپیژانده.

تر پخوانی پاچا وروسته ولسمشر حامد کرزی دلویې جرګې استازو ته وینا وکړه هغه د یوه قوی ریاستی نظام لپاره په ټینګار کې له استازو نه د اساسی قانون په مسوده کې ډېر دقت هیله وکړه.

ښاغلی حامد کرزی له تیرې لویې جرګې نه تر ننه دانتقالی حکومت دکار او بریاوو رپوټ لویې جرګې ته وړاندې کړ. پدغه کړښه ښاغلی کرزی ، دمیرمنو دحقوقو، ښووني اوروزني ،بیارغوني ، قوانینو او ځینو نورو چارو دپرمختیا او نوښت په هکله خبرې وکړې نوموړی دبیا رغوني په برخه کې دسړکونو جوړولو او په اقتصاد کې دپخوا په پرتله ۲۵ فیصده رشد دبیلګې په توګه یاد کړل.

نوموړی دهغو ټکو نه هم بیلګې وړاندې کړې چې لا هم دولت دخپلو ناکامیو برخې بللی دی. ده په ځانګړې توګه دتروریستانو موجودیت او ګواښونه ، اداري فساد ،د نشیی توکو کرکیله ستر خنډونه وبلل. ۴مخ

طالبان قادر به ایجاد اخلال در برگزاری لویه جرگه نیستند

حامد کرزی، رئیس دولت انتقالی افغانستان، گزارشها مبنی بر اینکه نیروهای طالبان در حال تجدید قوا هستند، را رد کرده است.

آقای کرزی در گفتگویی با بی بی سی گفت که البته عناصر طالبان ممکن است برای افرادی از جمله شخص رئیس جمهور خطر آفرین باشند اما آنها قادر به تهدید روند سیاسی در حال پیشرفت در افغانستان نیستند.

کرزی تجدید قوای طالبان را رد کرد

وی تاکید کرد که طالبان قادر به ایجاد اخلال در برگزاری لویه جرگه نمی باشند.

آقای کرزی با لحنی خشن گزارش سازمان ملل متحد مبنی بر اینکه نیروهای طالبان به خصوص در مناطق جنوبی کشور در حال بهره برداری از نارضایتی عمومی هستند، را رد کرد.

وی گفت برای وی قابل درک است که چرا سازمان ملل امدادگران خود را از این مناطق خارج کرده است اما افزود که روند بازسازی در کشور با نیروهای افغان ادامه پیدا خواهد کرد. ص۴

صدام حسین ونیول شو

د برتانیې صدر اعظم تائید کړی چې د عراق راپرځول شوی مشر صدام حسین نیول شوی دی. ۴مخ

دملت دبابا دپرانیستونکی وینا متن

زړه ته رانږدې بچیانو!

دافغانستان دخلکو استازو!

دلوی خدای په نامه او دافغانستان دشهیدانو دپاك روح په یاد نن مونږ اوتاسې پدغه مجلس کې سره راغونډ شوی یو چې د افغانستان داساسی قانون دتصویب چارې پرمخ یوسو ددې اساسی قانون تصویب اوتایید په بشپړه توګه دتاسو په ارادې پورې اړه لري. پدغه قانون کې دهر راز تعدیل او تغییر راوستل ستاسو واك دي. درنو استازو! خلکو په تاسو باور کړی باید تاسې هغوی له یاده ونه باسئ. تاسې باندې خلکو اعتبار کړی باید تاسې دهر ډول فشار په وړاندې له صبر او تحمل نه کار واخلئ. ۴مخ

'قدرتمندان در انتخابات لویه جرگه مداخله کرده اند

سازمان دیده بان حقوق بشر گفته است که صاحبان زور و قدرت در جریان انتخابات نمایندگان لویه جرگه تصویب قانون اساسی افغانستان مداخله کرده اند. این سازمان می گوید که قوماندانان مسلح در بسیاری از محلات در روند انتخاب نمایندگان مردم برای شرکت در لویه جرگه تصویب قانون اساسی مداخله کرده ـ ص۴

پیشنهاد سازمان عفو بین الملل به لویه جرگه تصویب قانون اساسی

سازمان عفو بین المللی در لندن با انتشار یک جزوه کوچکی پیشنهادات تازه یی را به هدف وارد آوردن اصلاحات در مسوده قانون اساسی افغانستان به لویه جرگه که از دیروز کار خود را در کابل آغاز کرده ارائه نموده است. سازمان عفو بین المللی گفته است که یک قانون اساسی هیچگاه نمی تواند برای جلوگیری ازتخلفات حقوق بشر کافی باشد همین سازمان گفته است که پیوسته پیشنهادات خود را در همه کشورهای جهان به مقاماتی که در ساختار قانون اساسی دست دارند فرستاده است. در ین جزوه آمده است مکلفیت ها و تقاضاهای میثاق های حقوق بشر از افغانستان باید شامل ماده رهنمایی قوانین و ارزشها گردد و درلست وظایف اساسی حکومت افغانستان نیز شامل گردد. ص۴

قانون اساسی - دیدگاه ها

دکتور سید خلیل الله هاشمیان

مروری بر آخرین مسوده قانون اساسی

فصل ششم در مورد لویه جرگه فقط از صلاحیت های لویه جرگه سخن میراند، اما درباره اینکه لویه جرگه چطور دایر شود، یعنی وکلای لویه جرگه به چی تناسب انتخابی وبه چی تناسب انتصابی باشند، وسهم ولسوالیها وولایات با اساس کدام معیار تعیین گردد، در هیچ جای این قانون اساسی درباره "این سرمگوی" چیزی دیده نمیشود، فقط در فصل رئیس جمهور صلاحیت د ایر کردن لویه جرگه بر رئیس جمهور داده شده است مجلسیکه یکسال قبل تحت عنوان "لویه جرگه اضطراری" دایر شد افتضاح بار آورد، خدا کند لویه جرگه آینده آبرومند باشد بهر حال برای دایر ساختن لویه جرگه باید یک قانون تدوین گردد.

فصل هفتم این قانون اساسی در مورد قضاء بمقایسه قانون اساسی دوره شاهی در مجموع مترقی تر بنظر میرسد، اما در بعضی موارد جنجال ناحق خلق شده است، بطور مثال، ماده ۱۳۱ مقرر میدارد که "محاکم برای اهل تشیع در قضایای مربوط به احوال شخصیه، احکام مذهب تشیع را مطابق به احکام قانون تطبیق می نماید...."

احوال شخصیه منحصر است به ازدواج و طلاق که در صورت تطبیق این ماده باید دو نوع نکاح خط و دو نوع طلاق خط درافغانستان چاپ شود، علاوتاً در مذهب شیعه صیغه رایج است وبرای صیغه گیری باید وثیقه خاصی چاپ وفراهم گردد، وهم برای قانونی ساختن وثایق مذکور باید قاضی های مذهب تشیع ومحاکم خاصی تاسیس شود، سوال پیدا میشود که آیا در مدت سه صد سال بعد از تاسیس افغانستان مستقل که اقلیت شیعه در افغانستان زندگی کرده در مورد احوال شخصیه (نکاح وطلاق) کدام مشکلی خطور کرده که برای رفع آن اکنون این ماده ساخته شده است ؟؟؟ قسمت دوم ماده ۱۳۱ میگوید : " در سایر دعاوی نیز اگر .... طرفین دعوا از اهل تشیع باشند، محاکم قضیه را مطابق به احکام این مذهب حل وفصل مینماید." یعنی در دعاوی مربوط به قتل ، میراث واستملاک زمین اگر طرفین دعوا از اهل تشیع باشند، قضیه باید به اساس مذهب شیعه حل وفصل گردد. در باره مسایل قتل ومیراث در قرآن مجید احکام خداوند موجود است که بالای هر دو مذهب علی السویه قابل تطبیق میباشد. تنها دعاوی مربوط به ملکیت باقی میماند.که آنرا قوانین مدنی حل وفصل میتواند، پس ضرورت تاسیس محاکم خاص مذهبی برای اهل تشیع باساس کدام منطق استوار است؟ وآیا نفوذ اجنبی در این مورد دخیل نمیباشد؟؟؟ آیا در ایران برای اقلیت اهل تسنن وثایق خاص با محاکم خاص وجود دارد ؟؟؟

در خاتمه تکرار احسن است گفته شود که حدود ۷۰ فیصد انتقادات افغانها بالای مسوده قبلی قانون اساسی در مسوده اخیر بطور قناعت بخش حل وفصل واصلاح شده است، هکذا فصل حقوق افراد وفصل قضاء درین قانون اساسی وسیع ترو مترقی تر از قانون دوره شاهی فراهم شده است که در هر دو سفارشات دوستان امریکایی دخیل بوده واین موفقیت را به آقای کرزی رئیس دولت انتقالی تبریک میگوئیم. مواردیکه دانش وتجربه محدود من جواز میداد نه بخاطر انتقاد برای مغشوش ساختن اذهان، بلکه بخاطر مصالح ومنافع علیای افغانستان وخیر وفلاح ملت شریف افغان قرار فوق نقد وتوضیح شده است، وبه این ترتیب بزعم خودم من حق ودین مادر وطن را ادا کرده ام. با تقدیم احترامات فایقه

دکتور سید خلیل الله هاشمیان
سابق استاد پوهنتون کابل
موسس ومدیر مسوول مجله آئینه افغانستان

پایان.

د نوي اساسي قانون د طرحې په اړوند د خلکو

د وړاندیزونو او نظریو تحلیلي رپوټ

دمحکمو خپلواکي:

مخکې له دې مفکورې سره آشنا شو چې محکمې باید په خپلو تصمیمونو او حکمونو صادرولو کې خپلواکی وي او دحکومت او څواکمنو سیاسی ګوندونو تر اغیزلاندې رانه شي او هغوی هم باید دهغوی دتصمیم نیونو په کار کې لاسوهنه ونه کړي. ددې مسئلې یادونه دبن په پریکړو کې هم په ځانګړې ډول شوې ده. خو پوښتنه دلته ده چې دا خپلواکی باید څرنګه ترلاسه شي؟ داسې بریښې چې دلاندې چارو په پام کې نیول کیدلای شي دخپلواکی په ساتنه کې اغیزناك وي:

- دمحکمو قاضیان باید دقانونی توانمندیو او کاري اهلیت له مخې استخدام شي نه دحکومتی افرادو یا نورو څواکمنو ډلو دملاتړ له مخې.
- له خپلو کاري دندو څخه دقاضیانو ګوښه کول باید ګران وي. ځکه له دې پرته نه شي کولای د حکومت په وړاندې د عدالت د تر سره کولو په مقام کې حکم وکړي.
- د قاضیانو امتیازات باید بشپړ او مناسب وي څو هغوی دبډو اخیستو ته اړ نه شي په نوی اساسی قانون کې ددې څرګند حکم شته چې قاضیانو ته مناسب معاش تخصیص کړای شي.
- دخپلو پریکړو داعلان لپاره دې محکمې خپلې غونډې له ډیرو استثنایی حالاتو پرته په عام محضر کې جوړې کړي، څو چې ټول وګړي ووینی چې دپیښوپه اړه دمحکمو تصمیمونه اود حکمونو صادرول په عادلانه ترسره کیږي او که نه.

دمحکمو مسوولیتونه:

دڅارنې او روزنې سیستم په محکمو کې هم پلي کیږي. ځکه قاضیان هم بشر دی او ښایی دښو امتیازاتو او همښتنی دندې له درلودو سره د علاقې اوهم دمادیاتو او یا سیاسی فشارونو داغیز له امله له عدالته تیرې وکړي.

دبشر دحقوقو کمیسیون:

د (۵۸) مادې دحکم له مخې چې دبشردحقوقو دښه والی او خوندیتوب په اړه اوسنی قانون لازمه ګڼي چې دبشر له حقوقو څخه ددفاع او څارنې لپاره یو کمیسیون جوړ شي. د افغانستان دبشر دحقوقو اوسنی کمیسیون به چې دبن دپریکړو په بنسټ جوړ شوي، په اساسی قانون پورې په یو اړوند کمیسیون بدل شي. عمده دنده به یې دبشر په حقوقو پورې اړوندو قوانینو پلی کول وي.

نو له همدې امله ولس به دبشر دحقوقو کمیسیون ته خپل شکایتونه وړاندې کوي او کمیسیون به په خپل وار سره دبشر له حقوقو دسرغړونې په اړه خپلې څیړنې ترسره کړي. که چیرته لازم وګڼي نو دقانونی مراجعو له لارې سرغړونې څارې. دبشر حقوقو ته درناوی یوازې دحکومت دنده نه ده بلکې موسسات او دټولنې وګړي هم باید هغو ته درناوی ولري. نو په دې ډول د یوه کس یا ډلې له خوا دتبعیض ډوله چارو د ترسره کولو په صورت کې هغه کس چې دهغه په ضد له تبعیضه کار اخیستل شوی کولای شي د هغو دبدو کړو په اړه دبشر د حقوقو ددې ډول ضد کړو په اړه څیړنه وکړي.

پاتې په بله ګڼه کې

سخاوتمندانه نمرې یا دتعلیمی سیستم نړول

سهراب دیدار

دهیواد په اوسنیو شرایطو کې چې مونږ له وروسته پاتې والی او جګړه ییز حالت څخه دګذار په یوه تاریخی او یوه حساسه دوره کې واقع یو تر هر څه زمونږ په وړاندې دهیواد او خلکو دراتلونکی سوکالی او نیکمرغی او دغه راز دنړیوال پرمختللی حرکت سره دځان برابرولو او یو ځای کولو لپاره ضروری ده چې په خپلی اوسنی اوله پرون څخه په را پاتې شوی تعلیمی سیستم کې نوی والی راولو. د انوی والی که څه هم له یوې خوا دپرمختللی تعلیمی سیستم په معیارونو دبرابرولو لپاره ضروری او کارنده ګامونه او تصمیمونه غواړی خو له بلې خوا دهمدغه پرمختللی ساینسی او تکنالوژیکی پرمختګ په اډانه کې دټولو ضروری هغو وسایلو دبرابرولو غوښتنه کوی چې دتعلیمی سیستم د ماهرینو له خوا تصویب شوی دی زمونږ هیواد که له یوې خوا بې وزلی او زمونږ دښوونی او روزنې وزارت دخپلو کمو مالی امکاناتو په شته والی سره نشی کولای چې ټولی موجودې ستونزې حل کړی خو له بلې خوا دزده کړې لپاره ډیر څه شته چې په ښوونکو پورې اړه لری اود ښوونکو په مستقیمه مرسته سره کولای شو دزده کړو په برخه کې ډیرې نیمګړتیاوې حل کړای شو. له دې نیمګړتیا وو یوه پخپله دښوونکو سخاوتمندانه لاس دی دنمر په ورکولو کې.

زمونږ اکثره زده کوونکی دخپلو استاذانو دسخاوتمندانه لاس په هیله دکلنی آزموینی په لورې روان دي. دبیلګې په توګه په روان کال کې میاشتنی آزموینو چې ښه نتیجه ورنه کړه یو علت هم داستاذانو له خواد نمرو په ورکولو سخی لاس و.

هر زده کوونکی ته یې په هره میاشت کې په کتابچه، کورنی وظیفه او پارچو کې پوره پوره نمرې ورکړې دی او لږ تر لږه یې په ځان دومره تکلیف نه دی تیر کړی چې هر زده کوونکی ته دهغه دزیار هڅو او پوهې په اندازه نمرې ورکړل شي.

د زده کوونکو دویناوو او عملا دښوونکو دنمرو ورکولو څخه زه د یو لیدونکی په توګه په ډاډه توګه ویلای شم چې سږ کال په ښوونځیو کې سخاوتمندانه نمرو ورکولو په زړه پورې نتیجه نه ده ورکړې هر زده کوونکی دکال په اوږدو کې دهرې میاشتې په صنفی آزموینه کې دنقل کولو اوواسطی په اساس دومره نمرې ترلاسه کړی وې چې په کلنی آزموینه کې ټول زده کوونکی کامیاب دي.

تردې بده لا دا وه چې په آزموینه کې دهر ښوونکی جیبونه له داسې پرزو او کاغذونو څخه ډك وو چې دنورو استاذانو له خوا دزده کوونکو لپاره دزیاتو نمرو دورکولو په خاطر یو استاد ته ورکول کیدل. دتعجب او حیرانتیا خبره ده چې دهیواد په اوسنیو شرایطو کې چې مونږ باید دراتلونکی لپاره تکړه او وړ کادرونه وروزو خپل زده کوونکی خپل بچیان ددې په ځای چې ددرس لپاره وهڅوو هغوی ته د وړیا نمرو دورکولو چانسونه برابروو. او بیا پخپله یو ښوونکی نورو ښوونکو ته دځو خو پرزو په ورکولو سپارښتنه کوي. داسې معلومیږي چې زمونږ په تعلیمی سیستم کې یوځومره بی نظمی ده او که ځومره بی پروایی ده او که څومره د واسطو خبره پخپله داستاذانو له خوا رامنځته شوی او رامنځته کیږي.

که چیرې یو ښوونکی دخپل درسی پلان مطابق ورځنی لسوتونه عیار کړی داصولو مطابق ازموینی واخلی او نالایقه زده کوونکي له سخاوتمندانه نمرو څخه وغورځوی زده کوونکی پخپله دې ته حاضریږي چې دخپلی ناکامی ا و انضباطی جزا له ویرې درس ووایی او یا دا چې دیوې بلې حرفوی زده کړې په زده کړه بوخت شي او مونږ به وکړای شو چې دراتلونکی لپاره دپه زړه پورې کادرونو دروزلو په برخه کې ګټور ګامونه واخلو.

قانون اساسی آینده و شرایط کنونی حاکم بر کشور

عتیق الله "پژواک"

بشاغلی عبدالصمد حامد یکی از مفکرین موجوده ما در بیرون از کشور دریکی از مصاحبات خود با در نظر داشت وضع کنونی وشرایط موجوده در کشور چه خوش وبجا گفته که قانون اساسی هم ضروریست و هم مشکل.

اینک که بعد از انتظار طولانی توأم با عالمی از شک و تردید و دلهره های گوناگون و افواهات ضد و نقیض، مسوده قانون اساسی ما از پرده ابهام تاحدی برون افتاد ومورد مناظره ومباحثه (بیشتر در محیط های شهری) قرار گرفت ومطالب زیادی روی محتویات آن از لحاظ لفظ ومعنی و تعقیدات معنوی وامثالهم اعم از عمدی و غیر آن گفته ونوشته شد، برعکس در مواردی چون (ضمانت های اجرایی) این قانون از یکطرف ومسئله مهم دیگری یعنی (مسئله نظارت بر قانون (کمتر اظهار نظر صورت گرفت.

ما عجالتاً در این عرضنامه روی محتویات این مسوده چیزی نمی گوئیم ونیز به مسئله مبرم انتخاب اعضای گرامی تسوید وهمچنان تدقیق آن تماس نمی گیریم. بجز آنکه از نفوذ مستقیم دو عنصر منفی ونادرست میلان به مصلحت خواهی ودخالت های سیاسی، نه سیاست ملی بلکه سیاست های عندی، گروهی، سمتی، لسانی، قومی وعشیروی وامثال آن محض اشاره ای بکنیم وچار نا چار به ایمامتوسل گردیم.

یارب زبان آنچه بدان می رسند بیخش
این کور با طنان به ایمانمی رسند

بلکه مختصراً اما بر حد لازم براین مسئله روشنی می اندازیم که فرضاً این قانون اساسی توسط لویه جرگه که آنرا باید لویه جرگه قانون اساسی خوانند هم تصویب گردد (ضمانت های اجرایی) و مسئله (نظارت) بر محتویات ومواد آن چه خواهد بود. خاصتاً در ین انارشی مطلق حاکم بر کشور.

اینک در این مورد خاص برای اقناع وجمعیت خاطر خوانندگان عزیز ونیز مقامات محترم حاکم بر مقررات کشور و مردم آن اصولاً به استشهاداتی متوسل می شویم و به نظریات دانشمندان افغان از یک سو وعقاید سیاست مداران وتحلیل گران جراید معتبر امریکا واروپا از سوی دیگر استمداد می کنیم ودر نتیجه به واقعیت های مشهود و محسوس اشاره می کنیم تا اگر به ما ملا های غریب وقعی قایل نباشند، اقلاً به اقوال متخصصین ،افغانستان شناسان و تحلیل گران خارجی گوش فرا دهند.

آمده است که یکی از سلاطین ترکیه بعد از گفت وشنود زیادی باسید جمال الدین افغانی (۱۸۳۸ _ ۱۸۸۷) از سید خواهش کرد تا توصیه و پندی به او بدهد.

ادامه دارد

اعلامیه مطبوعاتی

زلمی خلیلزاد نماینده فوق العاده رئیس جمهور و سفیر ایالات متحده تدویر لویه جرگه قانون اساسی را به مردم افغانستان تبریک گفت

ایالات متحده برگزاری لویه جرگه قانون اساسی را به شما مردم افغانستان و رهبران شما تبریک می گوید افغانستان در مرحله عبور بصوب یک حکومت قانونی و نماینده که به عنعنات مردم احترام نموده و حقوق و رفاه مردمش را حفظ کند از نقطه مهمی می گذرد.

شما نسبت گام های بزرگی که طی دو سال بعد از تأسیس حکومت انتقالی برداشته اید مستحق تمجید بی شایبه هستید.

امتیاز این همه پیشرفت ها به قیادت نیرومند رئیس جمهور کرزی و حکومت وی و اشتراک فعالانه شما تعلق میگیرد.

قانون اساسی که به لویه جرگه ارائه میگردد در نتیجه یک پروسه همه گیر تسوید گردیده است. این مسوده مبین اعتماد عمیق بر مردم افغانستان بوده و جداً معتقد است که حکومت بوجود آمده باید حاکم نبوده بلکه خدمتگار مردم باشد.

ایالات متحده از مشاهده سطح بزرگ اشتراک مردم در لویه جرگه و مباحثات ارزشمند سیاسی در میان افغانها خوشنود گردیده است. با وجود تلاش های قوای افراطی که قصد برهم زدن پروسه انتخابات را داشتند ۸۷% از نماینده گان محلی واجد شرایط در اجلاس های گزینش وکلاء اشتراک ورزیدند. این مباحثات بر موضوعاتی تماس گرفت که مردم افغانستان هرگز چانس تصمیم گیری بر آن را نیافته بودند شما با مباحثات جدی و مسئولانه خویش که روی این سوالات اساسی در میان خویش، در سطح وسیع مطبوعاتی و حتی در انترنت انجام نمودید به این چلنج پاسخ دادید. همه نشانه ها میرساند که از ین چانس تاریخی استفاده می نمائید.

در روشنائی پیشرفت های که نصیب افغانستان گردیده است، امیدواریم و توقع مینمائیم که وکلاء به مباحثات تنویری خویش ادامه داده و قانونی را تصویب نمایند که این کشور را قادر سازد تا سفرش را جهت حصول هدف که ایجاد یک کشور و جامعه معتدل و دموکراتیک است ادامه دهد.

هر چند گامی بزرگی بجلو نهاده شده است، اما ایالات متحد درک مینماید که کار های زیادی هنوز باقی مانده است مردم افغانستان و امریکا همکاری نزدیک خویش در راه رسیدن به ثبات و رفاه را ادامه خواهند داد اما در تلاش های مشترک ما، این مسئولیت شما است که راهی را انتخاب کنید که در نتیجه آن افغانستان در مسیر درستی قرار گیرد. در حالیکه این مسیر را با هم می پیمائیم، ایالات متحده تا زمانیکه افغانستان بتواند بپای خویش ایستد متعهد باقی خواهد ماند.

به نماینده گان خاطر نشان می سازم که شما تاریخ می سازید، مردمی که شما از آن ها نماینده گی می نمایید با انتظارات بزرگی بسوی شما می نگرند و جهان نیز ناظر شما است. شما در یک مرحله کلیدی تصمیم گیری قرار دارید تا افغانستان را قادر سازید که در صف کشورهای موفق قرار گیرد، تراژیدی یک ربع قرن گذشته را پشت سر بگذارد و از فرصتی که برای یک آینده امیدوار تر بمیان آمده است استفاده نماید.

دعا می نمایم تا لویه جرگه موفق گردیده و ایزد متعال مردم افغانستان را شامل مرحمت خویش سازد.

زن را، مادر را، ستایش کنیم!

متصدی صفحه نجیبه امید

سومین سیمینار زنان ژورنالیست افغانستان در شهر کابل تدویر یافت

در آغاز این سیمینار داکتر سید مخدوم رهین طی صحبت مختصر گفت: تدویر این سیمینار ها کار خوب است، اما در دی را از آلام زنان افغانستان دوا نکرده، باید مراجع مسئول به تدویر کورسهای آموزشی برای زنان بپردازند.

سپس داکتر حبیبه سرابی وزیر امور زنان و عبدالخالق فضل رئیس کمیسیون تصدیها در رابطه به موضوع صحبت نمودند.

همچنان در روز اول و دوم این سیمینار تعداد از کارمندان سابقه دار عرصه مطبوعات، نماینده گان موسسات خبری بین المللی در رابطه به نقش زنان در آزادی بیان و مطبوعات، خبر نویسی، مصاحبه وگزارش صحبت های توضیحی نمودند.

گلالی حبیب یکتن از نویسنده گان و اشتراک کننده این سیمینار گفت: ما گذشته خود را نباید فراموش کنیم، هنوز هم حق زنان داده نمی شود، زنان باید حق شانرا خود بگیرند.

در خلال کار سیمینار، نمایشنامه و در اخیر آن قلم (سایه) که به کار گردانی مریم ایوبی و پولی ها یمن از کشور انگلستان تهیه شده بود به نمایش گذاشته شد.

در پایان کار سیمینار نماینده گان زنان شرکت کننده در سیمینار مذکور با داکتر زینت کرزی خانم حامد کرزی ملاقات نمودند.

داکتر زینت کرزی در مورد نقش زنان در آزادی بیان و مطبوعات صحبت نموده گفت: زنان با شکیبائی و تحمل در برابر مشکلات بی ایستند، انشاءالله تا پنجسال آینده بسیاری از مشکلات اقتصادی و آموزشی وصحی زنان بر طرف خواهد شد. و مردم ما اعم از زن و مرد در رفاه و آسایش بسر خواهند برد.

زنان می توانند در بخش های فرهنگی و اجتماعی سهم فعال بگیرند

زرغونه حسن نماینده شورای امور زنان ولایت کندز: برای فعلاً در ولایت کندز شرایط کار و تحصیل برای زنان و دختران مهیا گردیده و زنان میتوانند در بخش های فرهنگی اجتماعی سهم فعال بگیرند، مادر ولایت خود علاوه از یک گروپ بیست و یک نفری جندر که بعضی مشکلات زنان را مورد بررسی قرار میدهد. یک انجمن شعرا و نویسندگان هم ایجاد کرده ایم و تعداد آعضای آن به صد نفر میرسد. این گروپ به خاطر رشد استعدادهای جوانان در عرصه فرهنگی کار می کنند و در جلسات آن ها روی شعر طنز، و مقالات بررسی صورت میگیرد.

وی علاوه نمود که مکاتب در ولایت کندز و همه ولسوالی ها اکثراً فعال بوده و شاگردان با شوق راهی مکاتب خویش اند.

زرغونه حسن به ارتباط مشکلات زنان در ولایت کندز گفت: اگر چه شرایط کار و تحصیل مهیا گردیده، اما ادارات و مراجع که استعداد کسب زنان را برای کار داشته باشد فعلاً وجود ندراد و امیدواریم که با بهبود شرایط با ایجاد فابریکات و راه اندازی پروژه های جدید زمینه کار به پیمانه وسیع برای زنان مهیا گردد.

بجای حرف باید جهت رفع مشکلات زنان عملاً کار صورت گیرد

صالحه ایوبی می گوید بعداز ایجاد حکومت موقت واداره انتقالی در کشور، در پهلوی سایر اقدامات، سلسله تدویر سیمینار ها، و رکشاپها و جلسات وسیع در مرکز وولایات از طرف یکتعداد از ادارات دولتی، انجوها ویکتعداد افراد واشخاص تحت عناوین مختلف آغاز وتاکنون ادامه دارد، بدون شک تدویر سیمینار ها ورکشاپها وجلسات اگر واقعاً روی برنامه وهدف دایر ودست اندرکاران ومجریان آنرا اشخاص کار فهم، مسلکی و از همه مهمتر با احساس ودلسوز به ملت تشکیل دهد ومرجع که جهت تدویر این سیمینار ها وورکشاپها کمک مالی می نماید، حساب گیرنده و حساب دهنده باشد همچنان مجریان این گردهمایی ها وسیمینار ها درپایان کار خویش بمراجع مربوط دولتی از مصارف ودست آورد های شان در زمینه جوابده باشند ودر نهایت عنوان سیمینار با مسایل مطروحه وجریان آن مطابقت داشته باشد ارزنده وبدرد خور برای زن ومرد این ملت خواهد بود، واگر برخلاف این جلسات، سیمینار ها وورکشاپها بدون پلان، برنامه و هدف مشخص تحت عناوین مختلف دایر وصرف جنبه تبلیغات ونمایشی داشته ودر پایان کار به هیچ ارگان ومرجع جوابگونباشد که متأسفانه اکثریت آنها این چنین بوده، جای تأسف وتأثر است زیرا پول ایکه در همچو موارد بمصرف میرسد ازسرجمع پول بازسازی افغانستان ومساعدت خارج بوده وبا تأسف که بخشی ازاین پولها از طریق یکتعداد موسسات بدسترس یکتعداد افراد وبخصوص بدسترس یکتعدادخانمها قرار گرفته وبا تدویر همچو سیمینار ها وورکشاپهای که در مورد آن گفته آمدیم آنرا بمصرف رسانیده وجالب اینکه در این گردهمایی های محفل گونه وصرف طعام مسؤلین بلند رتبه نیز شرکت ورزیده وآنرا بیشتر شکل و دیزاین رسمی داده اند.

باید این حقیقت تلخ را واضح ساخت که این پول به ظاهر خیرات را کشور های جهان مفت ورایگان به افغانستان نمیدهند، بلکه علاوه از آنکه دولت افغانستان در زمینه حساب ده است، باید مطابق پروگرام ملل متحد و کشور های کمک دهنده باید اقدام نماید وگذشته از آن ملت افغان در مقابل این مساعدتها مطابق خواست طبیعی بشر واجتماعی باید سپاس گذار ومنت دار کمک دهنده گان بوده و در بعضی مواقع باید طعنه تلخ کمک کننده را نیز بشنود. اما باتأسف که این همه بی جا خرچی ها را مسوولین می بینند ومیدانند که اکثریت این گرد همایی ها که تحت عناوین مختلف دایر میگردد به جز از ضیاع وقت، مصرف بی جا وسؤ استفاده یکتعداد، پیامد و نتیجه که به درد خور زن ومرد این کشور باشد در قبال نداشته، مگر در جلو گیری و اقلاً حساب گیری مصارف این اجتماعات به اصطلاح رسمی که بیشتر به دعوتهای مجلل تبدیل گردیده اقدام نمی نمایند و این مسایل در حالی صورت میگیرد، که بشمول آقای کرزی همه مسوولین سخن از شفافیت و جلو گیری از فساد اداری وسؤ استفاده می زنند.

آیا بهتر وخوبتر نخواهد بود، که بجای مصرف پول در کنفرانس وسیمینار های بی هدف وبی نتیجه که اکثراً شکل دعوتهای مجللرا دارد جهت رفع مشکلات هموطنان، بخصوص نیاز مندیهای زنان در عرصه های صحی، تعلیمی و اجتماعی توجه صورت گیرد و با استفاده از پول مساعدتی لااقل یکی دو مشکل خواهران ما در دور ترین نقطه کشور فع گردد؟

اما دریغ که این چنین نیست و طوریکه دیده می شود یکتعداد از خواهران وبرادران مسوول در بعضی از ادارات، انجو هاو موسسات سلسله تدویر همچو گردهمایی هارا ادامه میدهند.

امید بر آنست که در قدم نخست مسوولین دولتی درجلوگیری همچو مصارف اقدام نمایند ودر قدم دوم مسوولین محترم اعم از خواهران وبرادران گرامی ما که سیمینار ها و ورکشاپ ها را راه اندازی می نمایند، نخست از همه هدف برنامه خویشرا همراه با دست آورد آن با وضعیت فلاکت بار هموطنان در نظر گرفته وبی اندیشند، که آیا اقدام ومصارف آنها لااقل جوابگوی ومشکل کشای یک گروه ویک پرابلم موجود جامعه بوده و یا خیر؟

وباید گفت: که اگر مجموع پول جهان در دسترس ما قرار گیرد در پهلوی آن احساس وطن دوستی ومردم دوستی را نداشته باشیم ودلسوزانه واخلاص مندانه عمل ننمائیم، رفاه وسعادت را نخواهیم دید، بناً باید اول احساس واخلاص مندی را نسبت بوطن ومردم در خود ایجاد وتقویه نمائیم، در آنصورت شاهد خوشبختی خواهیم بود.

گفتگو های اتحادیه اروپا به شکست انجامید

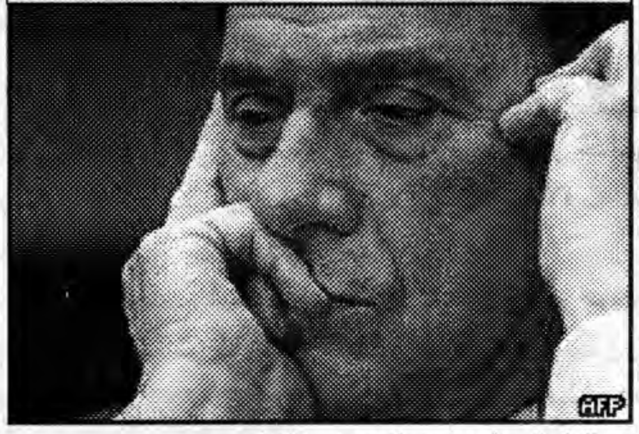

رهبران اتحادیه اروپا پس از دو روز گفتگو در مورد تصویب قانون اساسی جدید اروپا در نشست خود در بروکسل نتوانستند به توافقی دست یابند.

مذاکرات بروکسل بر سر حق رأی اعضای این اتحادیه بزرگ اروپایی، که سال آینده با ملحق شدن ده کشور دیگر ۲۵ عضو خواهد داشت، به شکست انجامید.

سیلویو برلوسکونی، صدراعظم ایتالیا که هم اکنون ریاست دوره ای اتحادیه اروپا را برعهده دارد، گفت در مورد تغییر در نظام حق رأی اعضا اختلاف نظر زیادی وجود داشته است.

تونی بلیر، صدراعظم بریتانیا، گفت تصمیم به پایان دادن به مذاکرات بروکسل بدون رسیدن به نتیجه به جا بوده است؛ چون اتحادیه اروپا برای دستیابی به راه حلی درست به فرصت نیاز دارد.

صدراعظم بریتانیا گفت تصویب قانون اساسی جدید اروپا لازمه گسترده شدن این اتحادیه در سال آینده نیست.

گوران پرشون، صدراعظم سویدن، گفت احتمال از سرگیری گفتگوها در زمینه قانون اساسی جدید اروپا تا قبل از سال ۲۰۰۵ میلادی کم است.

او همچنین گفت که اتحادیه اروپا از ایرلند - که در دور بعدی ریاست اتحادیه اروپا را برعهده خواهد گرفت - خواهد خواست راه چاره ای را برای این معضله پیدا کند.

پولند و هسپانیا بر حفظ حق رأی خود در اتحادیه اروپا تاکید دارند.

در مقابل، فرانسه و آلمان خواستار نظامی جدید در مورد حق رأی هستند که بر مبنای میزان جمعیت هر کشور عضو تنظیم شده باشد.

انفجار بمب در ماموریت پولیس عراق

انفجار بمب در برابر یک ماموریت پولیس حومه شهر بغداد چندین کشته و زخمی برجای گذاشته است.

براساس گزارش های رسیده از پایتخت عراق، یک موتر حامل بمب در برابر ماموریت پولیس شهرک خلیدیه واقع در غرب بغداد منفجر شد و در نتیجه آن، کم از کم شش نفر کشته و تعداد بیشتری زخمی شدند.

به گفته منابع نظامی امریکا در بغداد، کشته شدگان شهروندان عراقی بوده اند و به نیروهای ائتلاف به رهبری امریکا آسیبی نرسیده است.

در پی وقوع انفجار، دود غلیظی از ماموریت پولیس شهرک خلیدیه برخاست و نظامیان امریکایی منطقه را در محاصره گرفتند و از رفت و آمد به آن جلوگیری کردند.

زخمی های این انفجار به شفاخانه شهر رمادی، در نزدیکی محل انفجار، انتقال یافته اند.

حمله خلیدیه جدیدترین مورد از حملات به شهروندان عراقی است که با نیروهای به رهبری امریکا همکاری می کنند.

ماه گذشته، دو مورد انفجار موتر های بمب گذاری شده در شمال شرق شهر بغداد که در یک روز روی داد به کشته شدن چندین مامور پولیس عراقی منجر شد.

مرگ کارتن خوابهای تهران

شاروال تهران از وجود پدیده کارتن خوابی افراد بی خانمان در تهران ابراز تاسف کرده و تایید کرده است اخیراً چهار تا پنج نفر از این افراد در اثر سرمای شبانگاهی درتهران جان داده اند.

اظهار نظر محمود احمدی نژاد، شاروال تهران، که روزنامه آفتاب یزد آن را درج کرده در پی گزارش قبلی روزنامه شرق در مورد مرگ چهل نفر از افراد بی خانمان هنگام خواب در جاده های تهران در دوشنبه شب، ، منتشر می شود.

این روزنامه از قول بهروز هنرمند، څارنوال جنایی گزارش داده بود که تمامی این افراد را مردان بین ۱۳ تا ۴۰ ساله تشکیل داده بود.

برخی از نقاط شهر تهران شب ها محل اجتماع بی خانمان هایی است که شب را با استفاده از کارتن های مقوایی به صبح می رسانند و به همین دلیل، این افراد را "کارتن خواب" می نامند.

گروهی از این افراد روزها را در ایستگاه های موتر های مسافربری سر می کنند اما با تعطیل شدن این مکان ها در شب، ناچار می شوند روانه جاده های شهر شوند.

مساجد پایتخت نیز معمولاً تنها ساعاتی از روز را برای برگزاری نماز و برپایی مجالس ترحیم وفات یافته گان باز هستند و کمکی برای این افراد به حساب نمی آیند.

اطلاعیه وزارت احیا و انکشاف دهات

به ادامه بازسازی قرا وقصبات کشور، وزارت احیا وانکشاف دهات ۲۰ پروژه در بخش های اعمار مکاتب، سربندها، پاک کاری کانال ها، تهیه آب آشامیدنی صحی و دیوار های محافظوی در ولایات بدخشان، فراه، غور، هلمند، کندهار، ننگرهار، ارزگان، غزنی و بامیان به ارزش مجموعی ۱۹۳۲۲۰۰ دالر امریکایی به داوطلبی میگذارد.

این پروژه ها بخش پروگرام ایجاد اشتغال سالم برای مردم درتطبیق است، که مواد مخدر کشت میگردد.

با تطبیق این پروگرام مردم محلات مذکور مجبور نمیشوند تا در زرع مواد مخدر مصروف شوند. کلیه موسسات غیر انتفاعی وشرکت های خصوصی میتوانند در داوطلبی درولایات متذکره شرکت نمایند. مشخصات را میتوانند در ولایات متذکره در جریان هفته آینده اخذ نمایند.

ACKU

لویه جرگه...

پدغه غونډه کې له حامد کرزی څخه وروسته په وار سره دلویې جرگې موقت رئیس پیر سید احمد گیلانی او داساسی قانون دکمیسیون رئیس نعمت الله شهرانی خبرې وکړې.

دغونډې په دوهم پړاو کې دغونډې درئیس او مرستیالانو په اړه بحث پیل شو. داساسی قانون دارالانشاء دڅرگندونو په اساس ټاکل شوې وه چې ددغه انتخاباتو طرز العمل دحامد کرزی دیو فرمان په اساس منلی او عملی شي که څه هم ددغه فرمان پلویان داستازو په لیکه کې په گڼ شمیر وو خو دعزیزاله واصفی او حفیظ منصور په څیر څو تنو استازو ټینگار کاوه چې دکرزی حکومت دلویې جرگې له خوا ټاکل شوی اودغه فرمان دلویې جرگې په وړاندې مشروعیت نلري.

صدام حسین...

د تونی بلیر ویاند وویل چې ښاغلی بلیر د صدام حسین د نیول کیدو هر کلی وکړ ده زیاته کړه چې د صدام حسین نیول کیدل هغه توره سایه چې عراق ته د صدام د بیرته ستنیدو په اړه خپره شوی وه له منځه وړی. صدام حسین د تکریت ښار ته نږدې ونیول شو. په هغه اعلامیه کې چې د تونی بلیر د دفتر له خوا خپره شوی ده ویلی دی زه د صدام حسین د نیول کیدو څخه چې وړمه شپه ونیول شو ډېر هر کلی کوم.

د امریکا د دفاع وزارت ویلی و چې د صدام حسین د نیول کیدو خبرونه نشی تصدیقولای. د صدام د نیولو لومړی خبر د ایران د ارنا آژانس ورکړی دی.

ویل کیږی چې په تکریت ښار کې له صدام سره د هغه د کابینی نور مهم کسان هم نیول شوي دی. د عراق په زیاتره کوڅو کې ددې پېښې په استقبال کې جشنونه او لمانځنې تر سره شوې دي.

پیشنهاد سازمان عفو بین...

سازمان عفو بین الملل گفته است که در قانون اساسی نباید درج گردد که حکومت نمی تواند از میثاق های حقوق بشر تخطی ورزد بلکه باید تقاضا کند که حکومت در صورت تخطی از حقوق بشر عمل فوری نموده و اقدامات جدی را بخاطر تأمین حقوق انسانی هر فرد افغان اتخاذ نمایند این ایراد متوجه ماده هفتم مسوده قانون اساسی است که در آن چنین تذکر رفته: ((دولت منشور ملل متحد، معاهدات بین الدول میثاق های بین المللی که افغانستان با آن الحاق نموده و اعلامیه جهانی حقوق بشر را رعایت می کند سازمان عفو بین الملل اظهار داشته است که تعریف حقوق بشر باید در قانون اساسی تصریح گردد.

د ملت د بابا...

او دهیواد اوچتې گټې په پام کې ونیسي.

له محترم حامد کرزی او دهغه له ډلې څخه چې په تیرو اتلسو میاشتو کې یې د اساسی قانون دمسودې دبشپړولو په خاطر نه ستړې کیدونکی هلې ځلې کړی مننه کوم.

گرانو حاضرینو! کله چې داساسی قانون مسوده له نظره تیروئ دافغانستان گټې په یادوساتئ دلوی خدای په نامه او دافغانستان دخلکو دسرلوړی په هیله دادی داساسی قانون دتصویب لپاره لویه جرگه رسماً پرانیزم.

ومن الله توفیق

قدرتمندان در انتخابات...

و نمایندگان اصلی مردم را با فشار و ارعاب مجبور به انصراف از شرکت در انتخابات کرده اند.

با وجود اینکه مقررات خاصی در مورد نحوه انتخاب نمایندگان لویه جرگه از سوی کمیسیون قانون اساسی منتشر شده و حامد کرزی ریس دولت انتقالی افغانستان نیز در همین مورد فرمانی صادر کرده است، انتقاد ها مبنی بر دخالت قدرتمندان محلی در انتخابات اعضای لویه جرگه چشمگیر بوده است.

در تازه ترین تحقیقاتی که سازمان دیده بان حقوق بشردر افغانستان انجام داده است نیز به نمونه هایی از چنین مداخلات و دست اندازی هایی اشاره شده است.

جان سیفتن یکی از گزارشگران دیده بان حقوق بشر در این باره می گوید: تتایج تحقیقات ما در هفته های اخیر نشان می دهد که در تمامی کشور به صورت های مختلفی تهدید کردن نمایندگان به مرگ و ارعاب آنان به وسیله نامه و تیلفون وجود داشته است. به صورت کلی می توانم بگویم که در جریان انتخابات نوعی فضای ترس و هراس حاکم بوده است."

آقای سیفتن در پاسخ به این سوال که به نظر او عامل این گونه مداخله ها در کار انتخابات بیشتر چه کسانی هستند گفت: تمامی گروه هایی که درسیاست حضور داشته اند در این قضیه دخیل اند."

سازمان دیده بان حقوق بشر نیز مانند دیگر انتقاد کنندگان روند انتخاب نمایندگان لویه جرگه بر این عقیده است که نارسایی های انتخابات امسال تکرار طبیعی نارسایی های لویه جرگه اضطراری سال گذشته است

این سازمان دلیل این امر را انتخاب نمایندگان لویه جرگه امسال از میان نمایندگانی ذکر کرد که در لویه جرگه سال گذشته به گفته جان سیفتن در زیر سایه تفنگ انتخاب شده بوند.

با این همه، سازمان دیده بان حقوق بشر این موضوع را هم تائید کرد که شماری از اعضای لویه جرگه تصویب قانون اساسی افرادی آگاه و بیطرفند و حضور آنان می تواند امیدواری ها برای تشکیل قانون اساسی مبتنی بر منافع ملی افغانستان را افزایش دهد و حقوق بشر نیز در آن جایگاه خود را داشته باشد.

In This Issue:

1- Loya Jirga Opened
2- Powerful People Interfere In Loya Jirga's Elections
3- Opening Statement By King Zahir Shah
4- Saddam Hussein Arrested
5- Bomb Explosion In Iraq
6- Break Down In European Union Talks
7- Statement From Rural Development Ministry
8- Karzai Refutes Taliban's Renovation
9- Women Page

اراده
زیرنظر هیات تحریر انتشار میابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر۹۵)
تلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷

ERADA
Daily

روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: صدیق الله صادق و عزیز الرحمن گوهر
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان   قیمت یک شماره ۲ افغانی

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud
Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787
008821621230544: نمبرستلایت
eradadaily@hotmail.com